

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatele **T. C. R., a. s.**, za účasti **Úřadu průmyslového vlastnictví**, se sídlem v Praze 6, Antonína Čermáka 2a, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2005, č. j. 10 Ca 216/2005 – 60,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 21. 12. 2005, č. j. 10 Ca 216/2005 – 60, odmítl žalobu, kterou se stěžovatel domáhal přezkumu rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „Úřad“) ze dne 24. 6. 2002, sp. zn. O 113359. V odůvodnění usnesení městský soud uvedl, že žaloba podaná dne 24. 7. 2003 byla podána opožděně, neboť zákonná dvouměsíční lhůta od doručení napadeného správního rozhodnutí nebyla zachována a zvláštní ustanovení o zachování lhůty v případech, kdy se právní věc stane předmětem sporu o pravomoc, nelze v této věci aplikovat v důsledku nesprávného postupu stěžovatele poté, co byla původní žaloba odmítnuta Nejvyšším správním soudem usnesením ze dne 27. 5. 2003, č. j. 5 A 107/2002 - 28. Lhůta k podání žaloby by v daném případě byla zachována, kdyby stěžovatel podal žalobu k příslušnému Obvodnímu soudu pro Prahu 6 ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci výše uvedeného usnesení Nejvyššího správního soudu, a v poté vyvolaném kompetenčním sporu mezi Obvodním soudem pro Prahu 6 a Nejvyšším správním soudem bylo zvláštním senátem rozhodnuto, že věc přísluší rozhodnout soudu ve správním soudnictví a usnesení Nejvyššího správního soudu

by bylo zvláštním senátem zrušeno. O žalobě podané u Vrchního soudu v Praze by následně Nejvyšší správní soud rozhodl meritorně.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí žaloby a nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem. V kasační stížnosti namítal, že městský soud odmítl věcně projednat žalobu z čistě formálních důvodů, neboť nedovodil, že lhůta byla zachována v důsledku podání žaloby dne 27. 8. 2002 k Vrchnímu soudu v Praze, ačkoliv tak dovodit mohl. Platná právní úprava totiž explicitně nestanoví, kdy soud nesmí k podání v tomto případě přihlížet. Napadené usnesení neodpovídá principu materiálního právního státu ani samotnému poslání soudnictví. Zejména s přihlédnutím ke skutečnosti, že právní názor stěžovatele na charakter přezkoumávaného správního rozhodnutí byl, na rozdíl od původních právních názorů soudů, od počátku řízení správný, měl soud dospět k závěru, že v důsledku včasného podání žaloby u Vrchního soudu v Praze, byla lhůta zachována a měl ji věcně projednat, neboť s. ř. s. takovému postupu nebrání. Městský soud měl zvolit ústavně konformní interpretaci zákona a nikoliv prostřednictvím formálního rozhodnutí odmítnout poskytnutí ochrany právům stěžovatele. Stěžovatel nepopřel, že se dopustil jistého procesního pochybení, když nepodal žalobu k soudu, který byl označen v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ale právní následky spojené s touto skutečností se mu zdají příliš tvrdé a odporující principům spravedlnosti, zejména proto, že původní právní názor stěžovatele, že je napadené správní rozhodnutí svým charakterem veřejnoprávní a mělo být projednáno ve správním soudnictví, byl nakonec potvrzen zvláštním senátem. Formální přístup soudu přivedl stěžovatele do neřešitelné procesní situace, neboť mu odebral možnost dosáhnout změny napadeného správního rozhodnutí, což pro něj znamená odepření spravedlnosti, a tedy porušení práva na soudní ochranu vyplývající zejména z čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Tuto skutečnost umocňuje fakt, že jak vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 6 A 39/2001 – 85, je napadené správní rozhodnutí s největší pravděpodobností nezákonné. Podle stěžovatele městský soud neuplatnil při výkladu podmínek, za kterých lze odmítnout žalobu, princip obsažený v čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení napadeného usnesení a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Úřad ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že institut poučení soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví ve smyslu ust. § 46 odst. 2 věta druhá s. ř. s. představuje ne nevýznamný výraz dvou právních maxim, jednak v případě soudu, principu *iura novit curia* v jeho širším smyslu a jednak požadavku právní jistoty, právního státu vůbec. Promítnutím zejména druhé z nich do procesních pravidel je i skutečnost, že postupuje-li účastník řízení v souladu s poučením soudu obsaženým v jeho rozhodnutí, zákonodárce postavení účastníka výrazným způsobem posiluje pro případ, že by toto poučení mělo být nesprávné. Jestliže by se stěžovatel řídil poučením obsaženým v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2003, č. j. 5 A 107/2002 - 28, následoval by zákonem předvídaný postup, jehož výsledkem je určení, kdo je příslušný ve věci rozhodnout. Stěžovatel se však poučením neřídil, následkem čehož mu marně uplynula lhůta podle ust. § 46 odst. 2 věta druhá s. ř. s. Je přitom třeba odmítnout možnost aplikace ust. § 40 odst. 5 s. ř. s. za situace, kdy by „překážku“ ve smyslu tohoto ustanovení měla představovat skutečnost, že se stěžovatel neřídil poučením soudu. Poukaz stěžovatele na *denegatio iustitiae* považuje účastník za ryze účelový. „Domáhání se stanoveným postupem“ ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je totiž třeba rozumět jako „domáhání se postupem stanoveným zákonem a postupem stanoveným rozhodnutím, které je *secundum et intra legem*.“ Principům spravedlnosti a zákonnosti by jednoznačně odporovalo, jestliže by posílení

postavení účastníka řízení pro případ, že by postupoval podle nesprávného poučení ze strany orgánu veřejné moci obsaženého v jeho rozhodnutí, bylo vztahováno též na případ, kdy by se tímto poučením neřídil. S ohledem na to, že městský soud správně posoudil žalobu jako opožděnou, má účastník za to, že kasační stížnost není důvodná, a proto žádal, aby byla zamítnuta.

Stěžovatel v replice k vyjádření účastníka upozornil na to, že dne 22. 3. 2006 vydal Nejvyšší správní soud rozsudek sp. zn. 7 A 100/2002, v němž v právní i skutkově obdobné situaci tento rozhodl o tom, že Úřad nebyl oprávněn rozhodnout o námitkách částečným zamítnutím přihlášky.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel jako důvod podání kasační stížnosti uvedl nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí žaloby a nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem. Podle Nejvyššího správního soudu lze tyto důvody podřadit pod důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

V posuzované věci hraje podstatnou roli časový průběh soudního řízení a Nejvyšší správní soud proto považuje za vhodné jej stručně uvést. Proti rozhodnutí účastníka ze dne 24. 6. 2002 podal stěžovatel dne 27. 8. 2002 žalobu k Vrchnímu soudu v Praze. Jelikož do 1. 1. 2003, kdy nabyl účinnosti s. ř. s., Vrchní soud v Praze ve věci nerozhodl, převzal věc Nejvyšší správní soud. Ten žalobu dne 27. 5. 2003 usnesením č. j. 5 A 107/2002 - 28 odmítl s odůvodněním, že v daném případě šlo o rozhodování orgánu veřejné správy o právní věci vyplývající z občanskoprávních vztahů, a proto není soudem příslušným k projednání podané žaloby, neboť se nejedná o věc patřící do pravomoci soudů ve správním soudnictví. Zároveň stěžovatele poučil o možnosti podat do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení žalobu u příslušného okresního (obvodního) soudu. Stěžovatel dne 24. 7. 2003 skutečně sice žalobu podal, ale k Městskému soudu v Praze, a tedy v rozporu s poučením uvedeným v citovaném usnesení Nejvyššího správního soudu. Městský soud poté usnesením ze dne 29. 9. 2003, č. j. 10 Ca 162/2003 – 25, tuto žalobu odmítl, když dospěl ke stejnému závěru jako před ním Nejvyšší správní soud, tedy že v dané věci není dána věcná příslušnost soudu rozhodujícího ve správním soudnictví. I toto usnesení obsahuje poučení o možnosti podat žalobu u okresního (obvodního) soudu ve lhůtě jednoho měsíce od jeho právní moci. Dne 2. 12. 2003 již stěžovatel v souladu s tímto poučením podal žalobu u Obvodního soudu pro Prahu 6, který následně navrhl, aby zvláštní senát rozhodl ve sporu o pravomoc podle ust. § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů. Zvláštní senát usnesením ze dne 7. 7. 2005, č. j. Konf 42/2005 - 11 rozhodl, že přezkum daného správního rozhodnutí přísluší soudu rozhodujícímu ve správním soudnictví a současně zrušil usnesení městského soudu ze dne 29. 9. 2003, č. j. 10 Ca 162/2003 – 25, a uložil městskému soudu, aby pokračoval v řízení o podané žalobě. Městský soud žalobu dne 21. 12. 2005 napadeným usnesením pro opožděnost odmítl.

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s argumentací stěžovatele, že lhůta pro podání žaloby byla zachována v důsledku toho, že byla podána k Vrchnímu soudu v Praze dne 27. 8. 2002, což měl dovodit i městský soud, neboť platná právní úprava nestanoví explicitně, kdy soud nesmí k podání v tomto případě přihlížet.

Pokud by totiž stěžovatel respektoval poučení obsažené v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2003, č. j. 5 A 107/2002 – 28, a podal žalobu u Obvodního soudu pro Prahu 6 ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení, řídil by se další postup podle ustanovení § 82 odst. 3 o. s. ř., podle něhož odmítl-li žalobu (návrh na zahájení řízení) soud, který rozhoduje podle zvláštního zákona věci správního soudnictví, protože šlo o věc, kterou soudy projednávají a rozhodují v občanském soudním řízení, a došla-li soudu příslušnému k občanskému soudnímu řízení do jednoho měsíce od právní moci usnesení žaloba v této věci, platí, že řízení o ní je u soudu zahájeno dnem, kdy soudu došla odmítnutá žaloba. Při takovém postupu by lhůta k podání žaloby byla zachována za předpokladu, že byla žaloba podána včas u soudu, který ji odmítl podle ust. § 46 odst. 2 s. ř. s. Pokud by tedy stěžovatel do jednoho měsíce od právní moci usnesení Nejvyššího správního soudu podal žalobu u Obvodního soudu pro Prahu 6 a tento soud by podal návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu a zvláštní senát by rozhodl o tom, kdo je příslušný vydat rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení, vedl by tento postup k tomu, že zvláštní senát by jednak rozhodl v souladu s nynější judikaturou tak, že příslušným vydat rozhodnutí o této žalobě je soud ve správním soudnictví a jednak by zrušil usnesení Nejvyššího správního soudu o odmítnutí žaloby a nic by nebránilo tomu, aby bylo ve správním soudnictví rozhodnuto meritorně. V posuzované věci sice stěžovatel podal žalobu u Obvodního soudu pro Prahu 6, ale až poté, co byl o této možnosti opětovně poučen v usnesení městského soudu. V důsledku postupu stěžovatele, který se neřídil poučením Nejvyššího správního soudu nastala situace, že ohledně původní žaloby podané dne 27. 8. 2002 k Vrchnímu soudu v Praze platí, že řízení o ní bylo pravomocně skončeno usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2003, č. j. 5 A 107/2002 - 28. Toto usnesení nebylo zrušeno a je nadále pravomocné. Podle názoru Nejvyššího správního soudu není v tomto případě možné dospět k závěru, že stěžovatel lhůtu pro podání žaloby neztratil. Při posuzování, zda žaloba byla podána ve lhůtě, nelze postupovat podle ustanovení § 46 odst. 2 s. ř. s. a § 82 o. s. ř., neboť došlo k přerušení zákonem stanoveného postupu a žalobu podanou dne 24. 7. 2003 u městského soudu, je třeba považovat za žalobu samostatně podanou (shodně judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 2. 2005, č. j. 4 As 48/2003 – 59 a v rozsudku ze dne 24. 5. 2005, č. j. 4 As 20/2004 – 50). Lhůtu pro její podání je pak třeba počítat od doručení napadeného rozhodnutí správního orgánu a městský soud proto nepochybil, když žalobu pro opožděnost odmítl. Námitka, že v důsledku včasného podání žaloby u Vrchního soudu v Praze byla lhůta k podání žaloby zachována, je nedůvodná.

V neřešitelné procesní situaci se stěžovatel ocitl svým vlastním přičiněním, a to právě proto, že nerespektoval poučení Nejvyššího správního soudu. Formální přístup, který městskému soudu vytýká, je jen konečným důsledkem jeho procesního pochybení. To, že právní názor stěžovatele, že k rozhodnutí dané věci jsou příslušné soudy správní, byl později potvrzen zvláštním senátem, je pro posouzení opožděnosti žaloby právně irelevantní. Pokud by se totiž stěžovatel důsledně řídil poučením Nejvyššího správního soudu, byla by mu soudní ochrana poskytnuta. Proto jsou nedůvodné i námitky týkající se nerespektování principu obsaženého v čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, odepření spravedlnosti a ústavně nekonformní interpretace s. ř. s.

Odmítl-li městský soud žalobu jako opožděnou a nezabýval se jí věcně, přezkoumává Nejvyšší správní soud v kasačním řízení jen to, zda městský soud správně posoudil splnění procesních podmínek pro odmítnutí a věcný obsah žaloby přezkoumávat nemůže. Nejvyšší správní soud se proto nezabýval poukazem stěžovatele na jiný rozsudek, kterým Nejvyšší správní soud rozhodl meritorně ve věci výmazu ochranné známky.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 109 odst. 1 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a Úřadu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. srpna 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu